

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 12. Euincit Salomonem Centurio: dum indignitatem suam non domui, sed sibi adseribit: nulla enim Deo indigna, nisi quam peccatum reddit indignam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53012](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53012)

§ 12. *Evincit Salomonem Centurio: dum indignitatem suam non domui, sed sibi adscribit: nulla enim Deo indigna, nisi quam peccatum reddit indignam.*

30 **A**mplius. Non sum dignus, ut intres sub tectum meum. En quam in altum assurgat. Ne credideris, ait Abulensis quod illa dixerit. Centurio, eo quod domus eius esset humilioris structure aut pauperculum quoddam Tugurium: non enim talis erat, sed permagnificum palatium, & hoc colligi potest ex eo quod Capharnai (ut notat Christus) magna essent edificia, & præclara palatia, & creditu facilius est, Centurionem tantæ fidei militem, tanta amicorum turba circum, fabricatum cultorem, utique qui synagogam ædificaverat, incoluisse domum cæteris illustriorem: sed verbis illis, altissimam exponit, quam de Christo habet cognitionem. Videbatur D. Chrysost. similis Salomoni, cui Deus tantam suæ sapientiæ lucem infudit, ut eum omnium sapientissimum creârit. In eo verò maximè suam prodidit sapientiam, quod ætæto & consummato magnificentissimo & tot expensarum templo in honorem Dei, exponere voluit supremam Dei Majestatem ac celsitudinem, protectatus, domum, talis qualis esset tam magna, tam opulenta, indignam esse tali Majestati & ita ait: *Si caelum, & cæli caelorum, non te capiunt, quanto magis hæc domus, quam adificavi.* Angusta nimis est domus hæc, o Domine tali hospiti. Hoc idem de sua confessus est Centurio: quod ait D. Chrysost. Com tantus sis Dominus, ut plane sit illustrius & miratium tuum Domini: talicelsitudini domus mea omnino est indigna.

Imperf. Credit D. Ambrosius, multo his verbis Salomonem celsius illum esse euectum: ille enim ut Divinam celsitudinem Majestatemque exalaret, indignitatem domui suæ adscripsit: cum ait: Si tanta sit, Domine, tua magnitudo, ut te non capiant cæli caelorum, quanto magis indigno erit domus hæc, quæ cælis ipsis tanto sit inferior: *Si caelum, & cæli caelorum.* Centurio verò indignitatem domui suæ non imputat, nec dicit: indigna est domus mea, sed sibi: dicit enim. Ego sum ille indignus: ut ostenderet Christi celsitudinem & Majestatem eam esse, quæ vero Deo conveniret: cui nihil angustum, nihil abiectum, nihil est sua sede indignum, nisi ubi peccatum regnat mortale, hoc Deo habitaculum

adeo reddit angustum, licet ipsum mundo infirmitas sit maius, vnum solum peccatum, quale quod sit, eum ita reddit angustum, ut nec in illud possit intrare, nec caput movere ut vel semel videat, quanto magis, ut illud inhabitet. Dicit enim Propheta Abacuc. *Mundi sunt oculi tui, ne videas malum, & respicere ad iniquitatem non poteris.* Deo non est indignum fixidum sterquilinum, quod sibi Job sumpsit in sedem, & propugnaculum, ubi suæ patientiæ erexit tropeum: nec ceti venter angustus in profundis marium abyssis, ubi suæ inobedienciæ Ionas defleuit peccatum: nec consumens fornacis ignis Babylo-niæ, ubi sanctissimi iuvenes Deo laudes celebrant: nec leonum caues, ubi Daniel medius inter septem leones cor suum in caelum dirigit: nec altus ille puteus, in quem deiectus Hieremias plebis deplorat scelera Iudæorum. Non est indigna Deo cellula D. Hilationis, tam arcta, ut solum eius corpus reciperet, velut sepulchrum, nec spelunca abscondita D. Pauli Eremitæ, ubi quasi extra mundum vivebat; nec est pauper secessus optimi Religiosi, nec cubiculum cælo patulum Monarchæ Discalceatæ, in omnibus his, est, moratur, & inhabitat Deus, ut in sede Majestatis maiori voluptate, & amplitudine, quàm in toto universo; Nullus est locus, qui inficiat; aut suæ diuinæ Majestati contradicat, non pauperrimum bestiarum stabulum, non præsepe, telis obstrum araneatum, quin potius dum an eo receptus, & reclinatus vagit, eius gloriæ & maiestatis laudes cantat militia: cælestis, & cælesti musica intonat versum hunc: *Gloria in excelsis Deo.* Nec quidem crucis infame patibulum, in qua ut malfactor emitit spiritum (cum locus ille omnium esset maximè publicus & infamis, quem mundus aut habebat; aut poterat imaginari); hic enim tam fixus ledit, ut in ea voluerit claus configi, quin potius ut de Deo digna, sic cantat Ecclesiæ, *Sola digna tu fuisti.* Et sic in rei veritate credimus; non enim erat in toto mundo locus, nec poterat esse nihilior ab omni culpa, quam Crux illa; cum enim ex se ipsa esset peccatorum pœna, in illa nec minimum quidem peccatum fuit; quod bene testatur ille, qui ad latos Christi pendebat: dum ait; *Hic nihil mali fecit,* quam potius in ea pendit qui omnia purgaret cramina & sanguinis effusione, expungeret, deleteret, abroget, omnes cautiones, chyrographa, conscriptiones, & censuam litteras, quibus anima nostra devinciebatur, & cruci fuere confixæ, sicut mercator publicè affigit parieti scedulas debitorum, cum iam illis satisfecerit, & eque de-

Nullus locus Deo indignus. Luc. 2. 34.

deucrio

Coloss. c. 2. leuerit. *Delens quod aduersum nos erat chyrog-*
 14. *phum decreti, quod erat contrarium nobis, affigens*
illud cruci.

Non est indignum Deo habitaculum, corpus
 pædote & veribus horridum, quale fuit aut
 Iob, aut mendici Lazari, nec pauper discooper-
 tus, aut quinque corporis partibus transfixus, vt
 S. Francisci corpus, nec corpus disciplinarum
 æstibus attritum, nec terræ prostratum pro mol-
 li lectulo, cui impolitus seu hispidus lapis pro
 cervicali, quali S. Dominicus utebatur, nec cor-
 pus ieiunij, verberibus, lapidibus, persecutio-
 nibus exesum, quale illud D. Pauli quin potius
 hæc illis erant insignia ad ianuas affixo. in si-
 gnum eius Domini, qui ibidem morabatur. Ego

Gal. c. 6. *stigmata Domini mei Iesu in corpore meo porto:*
 27. *In his habitat Christus, Visus in me Christus.*

Videtur D. Paulus audite quendam qui fores
 domus suæ pulset, & querat: Quis hic agit?
 Respondet, qui hic habitat, Christus est: hic
 habitat Deus, vt in domo voluptatis, vt in am-
 plissimo palatio, vt in loco Maiestatis suæ, &
 gloriæ, vt iam dixerat, referente Apostolo, quod
 vbi foret mundities à peccatis, dignus templo

Leu. c. 26.

2. Cor. 6.

36.

In c. 66.

Isai.

suo pararetur locus, *Et inhabitabo in illis* Et cla-
 re satis hoc edixit Isaias, vt notat D. Hieron.
 quando gloriantibus & letantibus Iudæis, ob
 templum adeò magnificum, sumptuosum &
 percelebre Deo ædificatum, illis ait: Non sunt
 hæc, quæ domum hanc dignam faciant & mi-
 hi gratam, certissime non; sed à peccato im-
 munitas, nitor & mundities, quæ vbi est, su-
 nãt sibi locum quietis & habitationis, qualis est
 pauperculus, humilis, infirmus, languens, nu-
 dus carnibus, cum non habeat quo eas foueat, aut
 contegat. *Super quem autem requiescet spiritus*
meus, nisi super humilem & mansuetum & ti-
mentem sermones meos?

Isai. c. 66.

3.

31

Attende tibi, nullum sit peccatum; quod si
 hoc non egeris, licet domum tuam tepetibus
 opere polymito contextis ornaueris, & pannis
 auro intextis & serico Flandrico, & in quolibet
 angulo centum dixeris, abacos statueris operum
 auri argenti, crystalli, quæ vt stellæ fulgeant,
 & intrantium oculis irradiant, & aulis lectulis
 floridis stratas Chinesis apparatus fulgidas, om-
 nia cubricula, vtreolis aromatum & incensu su-
 mo redplentibus: domus hæc Deo indigna re-
 putabitur, & nequidem oculos suos ad eam de-
 flectere dignabitur. Adornes te licet, ò vir no-
 bilissime, instar narcissi; & vndequeque similis
 pauoni, & tu, ò Domina, licet viginti quinque
 aciculis mundum muliebrem affixeris, capillos

II.

Sola ani-

ma pec-

cato in-

cadenti ferro crispaueris, genas intinxeris, facta De-
 cium pulvere odorifero consperferis, & vt hor. elin-
 tus florifer facta sis: quod si adde peccatum; gna-
 Deo fortes, ne speres, quod eo sit intraturus: iam
 enim te præmodum, qui huius non erat ignarus.
Quoniam in maleuolam animam non introibit sa-
pientia, nec habitabit in corpore subdito peccati.
 Omnia peccatorum genera verba hæc compre-
 hendunt: aliqua enim eorum, tangunt magis
 animam, quæ vt alibi diximus, à Theologis vo-
 cantur spiritualia: vt Inuidia, Auaritia, S. per-
 bicia, vana gloria: alia vero corpus vt luxuria,
 sensualitas, gula, acedia, ira, rabies; ne mel
 quidem tibi, velim imagineris, Deum eo ingres-
 surum, vbi fuerit peccatum, qualecumque illud
 fuerit.

Mouet D. Aug. hanc quæstionem. An fuerit
 indignum loco tam eminenti & palatio gloriæ
 Dei, cælo scilicet, suspensum in cruce latronem
 ibidem recipi: omnes enim qui cælo digni ha-
 bentur, sedes & throni sunt Diuinæ Maiestatis,
 in quibus Deus gloriosus regnat, in quibus in
 æternum residet: & ob hanc causam vocat eos
 David, sedes Dei: *Illis sederunt sedes.* Quis ig-
 tur Rex est, qui in suæ Maiestatis thronum re-
 cipiet, lignum aridum, exesum, reiectum ab
 omnibus? Si Salomon suæ Maiestati thronum
 erexit ditissimum, formosissimum, & toto or-
 be celeberrimum, vt de eo dici potuerit: *Non est*
factum tale opus in vniuersis regnis. Oportet
 enim thronum eius conuenire Maiestati, qui in
 eo residet: Salomonis autem Maiestas ea erat,
 vt Spiritus S. de eo testetur. *Magnificatus est Rex*
Salomon super omnes Reges terra. Talis igitur
 decet thronus Deum, qui sit legitimus gloriæ
 suæ thronus, vbi suam omnibus propalat ma-
 gnificentiam. Qua ratione ergo in thronum
 admittit latronem? scrutare, (ait) si sit pecca-
 tum an non? si inueniatur peccatum, nec ipse
 supremus Angelus, creatura omnium pulcherrima
 & perfectissima quæ Diuinis prodijt è ma-
 nibus, erit aptus, erit dignus paradiso, quin po-
 tius eiciendus vt quid Diuinis oculis abominan-
 dum: Verum si peccatum non sit, latro suspen-
 sus, mulier in ciuitate peccatrix, vile scortum
 Samaritana, infamis Publicanus, digni habe-
 buntur sede & throno Maiestatis & gloriæ Dei:
 & in ea residens, habebit præclarum, magnifi-
 cum & dignum suæ gloriæ thronum: iam nunc
 eam ingressurus, colligit latronem maxime sce-
 leratum, quem orbis, post Barabam primus est
 detestatus, qui cum tantus esset cum Christo
 collateralis suspenditur: hunc secum trahit
 Hæc

Hodie mecum eris in paradiso. Omnem hanc profundissimam Theologiam intellexit noster Centurio; ac proinde non ait: Domine, domus mea indigna est, sed ego. Non sum dignus. Vtique peccator, quocirca, radix & causa sum tanta indignitatis. Non sum dignus.

§. 13. Prudenter orationem suam ab his verbis inchoat: Domine non sum dignus: aptissimum orationis principium.

bimur tibi Deus, confitebimur. Prima sit, ex profunda humilitate, peccatorum ac nequitarum ad Rotuarum confessio; & quam per hæc Divinæ misericordie sis indignus. Hoc necessario (ait D. Aug.) præmitti debet principium. Per, & ob peccatum longè distat à te Deus: ut ipse ait: Iniquitates vestrae diuiserunt inter vos, & Deum vestrum. & peccata vestra absconderunt faciem eius à vobis, ne exaudiret. Quid detinet exulem ab anima tua Deum, nisi inhonestissima illa tua lasciuia, cupiditas tua iniusta, odium tuum ardentissimum? vis in te Deum adducere? lava te à peccato. Ad hoc autem, quid est maxime congruum, ac securum, nisi contrita & humilis confessio culpæ atque cognitio? Per hanc incipe. Confitebimur tibi Deus. O bonum principium!

Iam conclusum erat inter Israelitas bellum fatis periculosum ac sanguinolentum indicere Tribui Benjamin, & hoc adeo ferox ut nullius vitæ parceretur, omnes ad interuentionem deleterentur. Ad hoc Deum consulunt, ut quem sibi in Ducem exercitus præuicium sumerent, percunctantur, ut ex certamine redeant victores: Quis erit in exercitu nostro. Princeps certaminis? Respondet Deus: Iudæ sit dux vester. Domine, quid huic amplius, quam alterius tribus duci? insignis est dux (ait D. Amb.) ut præcedat exercitum, & primus hostibus obuiet, & victoriam obtineat. Vnde David enarrans & decantans gloriosas victorias, quas mysteriosi quidam exercitus ab hostibus suis reportarant, quos mentis suæ acie considerabat, aduertit, non multum, nec mirum tales exercitus gaudere triumphis, quorum antesignani Duces erant Principes Iudæ: Princes Iudæ Duces eorum. Deinde idem expendens quanta animorum voluntate egressi sunt de Ægypto filij Israel, quantis victorijs insignes peruaderunt mare rubrum, de Pharaone, cuiusque exercitibus triumpharunt, ad rem notat, eorum Duces & Primipilos fuisse ex tribu Iudæ. dum ait: In exitu Israel de Ægypto: facta est Iudæa sanctificatio eius Fulcherumque ac incu. dissimæ sunt in se hæc historia; (ait D. Aug.) sed Plus me delectat, quod ex istorum nominum interpretatione clarescit; Hebræa quippe sunt nomina. Quid autumas significat Iudæa? Confessionem Iudæa confessio interpretari dicitur. Hic igitur Dux sit, qui præcedat, ad victoriam; quod si aliquid à Deo adipisci desideres, eius misericordiam, Diuinum subsidium, dona ecclesiæ, peccatorum remissionem, salutem, quietem, elige in antesignanum, humilem confessionem, ob illa

32 A. Luid hinc panditur, mysterium: verbis enim illis: Domine non sum dignus, ostenditur huius adamantis lux clarissima in scientia tractandi cum Deo, quam notat hic Deus Ambrosius Dicit mihi (amabo) tam prudens quam fortis Centurio que est petitio tuæ beneficii à Christo obtinere; Vbi igitur reperies, ad hoc congruum esse medium accedere cum protestatione, tibi hoc ex merito non deberi; si ad altiorem militiæ gradum ambias ascendere, si ab Imperatore Romanorum obire, ut ex Centurione, aut Decurio, aut Tribuno euadās, si ut tibi aut vexillum, aut locum assignet eminentiorem, forsan aggredieris accusatio tuam aut socordiam, aut negligentiam, aut pusillanimitatem, protestans te nihil simile demeritum, insuper & eius honoris, quo potiris, indignum? Constat omnibus, hoc re adurim, immutatim extollendo obsequia tua, quibus dignus eius gradus, quem præsentis, esse exultaris, ac præfidij honestioris, quomodo igitur nunc tuam exponis prætensionem, dicendo te eā proflus insignum? Pater hic, quam clarè eum cognoscit, cum quo agit, esse Deum, modumque sciat negociandi cum Deo: nimirum, ut allequamur id, quod poscimus, vnde sit exordium, & qui ponendus sit primus gressus, hoc esse nos indignitatem nostram, & meritum delectum candidè confiteri: Domine non sum dignus. Visum est D. Aug. quod Magister ille orationis, David voluerit docere nos modum orationis ac petitionis; ut Deo grata sit, dum ait: Confitebimur tibi Deus, confitebimur, & invocabis nomen tuum dum oramus, dum petimus, dum supplicamus, inuocare Deum prætendimus: Inuocabimus: quid hoc est? Inuocare, quid est, (petit. Aug. ex quo hoc sumpsit D. Thom. Nisi in te ipsum vocare? cum ipso omne bonum habebis cum notum sit, Deum esse: Omnia bonum. Dic mihi, & Propheta: ut hæc felici gressu procedat petitio nostra, quid agendum. Confite-

In e. 1. 9. ad Ro. ma. l. 1. 2. Ifa. 59. 2. Ind. 2. 20. In Pf. 67. 2. In Pf. 113. 2. Ps. 67. 2. Ps. 113. 2. D. Aug. Tom. 8. 1. Dux ad victoriam est Confessio.

